

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงมณีชัย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๘ /๒๕๕๕

วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ประธานวุฒิสภาเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (กรรมการ ป.ป.ช.) จำนวน ๓ คน (นายเกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม พลโท สวัสดิ์ ออรุ่งโรจน์ คุณหญิงปรีญา เกษมสันต์ ณ อยุธยา ได้กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (๓) และวรรคสอง กับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑ (๓) และวรรคสอง อันจะเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่

ด้วยนายสนธิ วรปัญญา ประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภาได้รับคำร้องของนายอมร อมรรัตนานนท์ ว่า กรรมการ ป.ป.ช. ๓ คน คือ นายเกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม พลโท สวัสดิ์ ออรุ่งโรจน์ และคุณหญิงปรีญา เกษมสันต์ ณ อยุธยา มีชื่อเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท จำกัด อันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (๓) และวรรคสอง กับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑ (๓) และวรรคสอง ทำให้ขาดคุณสมบัติที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานวุฒิสภาได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรม วุฒิสภา ศึกษาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. นายเกริกเกียรติมีชื่อเป็นหุ้นส่วนประเภทจำกัดความรับผิดชอบของห้างหุ้นส่วนจำกัด พิษณุ การโยธา โดยไม่ได้ดำรงตำแหน่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรณีไม่น่าจะต้องด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

๒. พลโท สวัสดิ์ ปรากฏว่า มีชื่อเป็นกรรมการของบริษัท เดอะ เบสท์ เจเนอรัล คอมมูนิเคชั่น จำกัด แต่ได้มีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงการเป็นกรรมการบริษัทต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ดำเนินการเกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการเลือกจากวุฒิสภา

๓. คุณหญิงปรียา ปรากฏว่ามีชื่อเป็นกรรมการของบริษัท วงศ์อมร จำกัด แต่คุณหญิงปรียา ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือแสดงการลาออกจากตำแหน่งกรรมการของบริษัท วงศ์อมร จำกัด มีแต่หนังสือจากคุณหญิงวนิดา พูนศิริวงศ์ น้องสาว ซึ่งเป็นกรรมการบริษัทดังกล่าวอีกคนหนึ่งรับรองว่าคุณหญิงปรียา ได้แสดงเจตนาลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ ได้มีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงการเป็นกรรมการบริษัทต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ดำเนินการเกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภา

ตามคำร้องคงมีปัญหาที่ขอให้พิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

๑. พลโท สวัสดิ์ ไม่ได้ดำเนินการจดทะเบียนการลาออกจากการเป็นกรรมการของบริษัท เดอะ เบสท์ เจเนอรัล คอมมูนิเคชั่น จำกัด ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภา จะถือว่ามีผลเป็นการออกจากการเป็นกรรมการของบริษัท ดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ วรรคท้าย ประกอบด้วย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ วรรคท้าย หรือไม่ หากถือว่า พลโท สวัสดิ์ กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (๓) และวรรคท้าย ประกอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ (๓) และวรรคท้าย จะถือว่า พลโท สวัสดิ์ ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. มาก่อน หรือไม่

๒. คุณหญิงปรียาที่ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือแสดงการลาออกจากการเป็นกรรมการของบริษัท วงศ์อมร จำกัด ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภา และไม่ได้ดำเนินการจดทะเบียนการลาออกจากการเป็นกรรมการของบริษัท วงศ์อมร จำกัด ต่อนายทะเบียนห้างหุ้นส่วนกรุงเทพมหานคร ภายในกำหนดเวลาข้างต้น จะถือว่า คุณหญิงปรียา ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาก่อน หรือไม่

ผู้ร้องเห็นว่า กรณีเป็นปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ จึงอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๖ ส่งเรื่องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญได้ประชุมปรึกษาแล้ว ลงมติให้รับคำร้องของประธานวุฒิสภาไว้ดำเนินการต่อไป ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ ด้วยคะแนนเสียง ๑๓ ต่อ ๒ ผู้ทำคำวินิจฉัยได้ลงคะแนนเสียงฝ่ายข้างน้อยคือไม่รับไว้ดำเนินการ

หลังจากนั้นศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาปัญหาว่า จะรับคำร้องไว้พิจารณาต่อไปหรือไม่ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าปัญหาตามคำร้องเป็นการขอให้วินิจฉัยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๖ จึงลงมติให้รับคำร้องไว้พิจารณาต่อไปด้วยคะแนนเสียง ๕ ต่อ ๕ ผู้ทำคำวินิจฉัยได้ออกเสียงฝ่ายข้างน้อยคือไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เพราะไม่ใช่กรณีที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๖

ศาลรัฐธรรมนูญได้แจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบ และส่งสำเนาคำร้องให้ พลโท สวัสดิ์ และคุณหญิงปรียาทราบเพื่อยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญต่อไป

พลโท สวัสดิ์ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาใจความว่า ได้แสดงเจตนาลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท เดอะ เบสท์ เจเนอรัล คอมมูนิเคชั่น จำกัด เป็นหนังสือลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ต่อพลเอก เอี่ยมศักดิ์ จุละจาริตต์ กรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัทเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และพลเอก เอี่ยมศักดิ์ รับทราบการแสดงเจตนาลาออกของผู้ถูกร้องที่ ๑ ในวันนั้นเองด้วยการเขียนข้อความ “ทราบ” และลงลายมือชื่อพร้อมตำแหน่งประธานกรรมการบริษัท ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ไว้บริเวณส่วนท้ายของหนังสือลาออก ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการและมีได้เป็นกรรมการบริษัท เดอะ เบสท์ เจเนอรัล คอมมูนิเคชั่น จำกัด ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ส่วนเรื่องการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายชื่อกรรมการบริษัทนั้น เมื่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทแล้ว ก็ไม่มีสิทธิหรืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่จะขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร เพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนได้ คงเป็นอำนาจหน้าที่ของพลเอก เอี่ยมศักดิ์ กรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัทเท่านั้นที่จะดำเนินการได้ ต่อมาเมื่อปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชนได้ตรวจสอบเอกสารทางทะเบียนพบว่า บริษัทยังไม่ได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการบริษัทตามหนังสือลาออกโดยผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับแจ้งว่า เนื่องจากบริษัทไม่เคยประกอบกิจการใดๆ ตลอดมาตั้งแต่จดทะเบียนตั้งบริษัทจนถึงทุกวันนี้และไม่มีการจ้างพนักงานประจำเลย จึงทำให้หลังล้มที่จะต้องไปถอนชื่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ออกจากทะเบียน และพลเอก เอี่ยมศักดิ์ ได้ไปดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการบริษัทให้ตรงตามความเป็นจริง ปรากฏตามสำเนาเอกสารหนังสือรับรองของนายทะเบียนสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔ ซึ่งจะไม่มีชื่อผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นกรรมการบริษัทแล้ว ผู้ถูกร้องที่ ๑ มิได้กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (๓) และวรรคท้าย และมาตรา ๒๕๗ วรรคสาม ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๑๑ (๓) และวรรคท้าย การได้รับเลือกให้เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติของผู้ถูกร้องที่ ๑ จึงเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ยื่นคำให้การเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ของพลเอก เอี่ยมศักดิ์ ยืนยันการจดทะเบียนการเปลี่ยนแปลงกรรมการของผู้ถูกร้องที่ ๑ ดังกล่าวข้างต้น

คุณหญิงปรีชา ผู้ถูกร้องที่ ๒ ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาใจความว่า วุฒิสภามีมติเลือกให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด บริษัท เกษมวนารมย์ จำกัด และบริษัท อมรเกษม จำกัด และได้เขียนหนังสือลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัททั้งสามในวันเดียวกัน โดยนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครได้รับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียนดอนชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ออกจากการเป็นกรรมการบริษัท อมรเกษม และบริษัท เกษมวนารมย์ และออกหนังสือรับรองให้เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งอยู่ในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับเลือกจากที่ประชุมวุฒิสภา ส่วนที่ลงชื่อในฐานะผู้ทำบัญชีในเอกสารแบบนำส่งงบดุล และบัญชีกำไรขาดทุนและในฐานะกรรมการในงบดุล งบกำไรขาดทุนและกำไรสะสม ซึ่งเป็นงบดุลของบริษัท เกษมวนารมย์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น มิได้ทำในฐานะลูกจ้างของบริษัท เนื่องจากสำเร็จการศึกษาด้านเภสัชศาสตร์ไม่มีความรู้ทางบัญชี ไม่เคยทำบัญชี การที่ลงนามไปนั้น เป็นการรับรองงบดุล และบัญชีกำไรขาดทุนในรอบปีตามแบบเท่านั้น และได้ลงนามมาหลายปีแล้วก่อนออกจากการเป็นกรรมการบริษัท ผู้ทำบัญชีของบริษัทจึงได้นำงบดุลปี ๒๕๕๒ ซึ่งอยู่ระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือน ธันวาคม ๒๕๕๒ มาให้ลงชื่อเช่นเดิม ผู้ถูกร้องที่ ๒ อ้างว่าได้ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๒ แล้ว แต่ได้รับแจ้งว่าเดือนเมษายน ๒๕๕๒ อยู่ในงบดุลปี ๒๕๕๒ ซึ่งสามารถรับรองงบดุลได้ จึงได้ลงชื่อไปการลงชื่อดังกล่าวมิได้ทำให้กลับมาทำหน้าที่เป็นกรรมการบริษัท เกษมวนารมย์แต่อย่างใด เพราะได้มีการจดทะเบียนชื่อออกจากการเป็นกรรมการบริษัท เกษมวนารมย์ ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๒ แล้ว

สำหรับบริษัท วงศ์อมร นั้น ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ยื่นหนังสือพร้อมแจ้งด้วยวาจาต่อคุณหญิงวนิดา กรรมการผู้มีอำนาจ ว่าขอลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท แต่ด้วยเหตุที่กิจการของบริษัท วงศ์อมร เป็นเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินของคุณหญิงวนิดาโดยเฉพาะแต่เพียงผู้เดียว ผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงไม่ได้ติดตามว่าคุณหญิงวนิดาดำเนินการทางทะเบียนดอนชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ออกจากการเป็นกรรมการบริษัทแล้วหรือไม่ จนกระทั่งมีข่าวทางหนังสือพิมพ์ปลายเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ ว่า ยังมีชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร อยู่จึงสอบถามจากคุณหญิงวนิดาก็ได้ความว่าหลังจากได้รับแจ้งด้วยหนังสือและวาจาเรื่องการลาออกตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๒ ก็ให้คนไปถอนชื่อแล้ว แต่ไม่ได้ติดตามเรื่องและรับว่า

จะไปติดตามเรื่องให้ซึ่งการลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร จะมีผลสมบูรณ์หรือไม่นั้น ต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๖๗ ประกอบมาตรา ๘๒๖ มาตรา ๘๒๗ และมาตรา ๓๘๖ ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้บอกเลิกการเป็นกรรมการบริษัทด้วยการแสดงเจตนา ลาออกทั้งด้วยหนังสือและวาจาต่อคุณหญิงวนิดา กรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทย่อมมีผลให้การเป็น กรรมการบริษัทของผู้ถูกร้องที่ ๒ ระงับสิ้นทันทีโดยผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องไปดำเนินการให้มีการ เปลี่ยนแปลงหลักฐานทางการทะเบียนแต่อย่างใด ทั้งนี้ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔/ ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ยื่นคำให้การเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ ของคุณหญิงวนิดา ยืนยันการลาออกจากการเป็นกรรมการของบริษัท วงศ์อมร ดังกล่าวข้างต้น

ศาลรัฐธรรมนูญได้ออกนั่งพิจารณาเพื่อฟังคำแถลงของคู่กรณีและสืบพยานในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ โดยอนุญาตให้มีการแถลงและสืบพยานได้เฉพาะประเด็นคำร้อง ซึ่งในส่วนของผู้ถูกร้องที่ ๒ คงมีกรณีเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด เพียงบริษัทเดียวเท่านั้น

ผู้ร้อง โดยนายคำนวณ ชโลปถัมภ์ สมาชิกวุฒิสภา ผู้รับมอบอำนาจ แถลงศาลสรุปข้อเท็จจริง ตามคำร้องและแถลงเพิ่มเติมใจความว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ จดทะเบียนลาออกจากการเป็น กรรมการบริษัทเกินกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผลให้ ทั้งสองคนเป็นกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนหรือมีลักษณะต้องห้าม ทำให้องค์ประกอบ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สมบูรณ์มาตั้งแต่เริ่มแรกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ ประกอบกับ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานว่า การกระทำอย่างไรที่จะถือว่าเป็นการลาออก โดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (๓) และมาตรา ๒๕๘ วรรคท้าย และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑ (๓) และมาตรา ๑๑ วรรคท้าย

ผู้ร้องตอบการซักค้านของผู้ถูกร้องที่ ๒ โดยนายก้านรงค์ จันทิก เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้รับมอบอำนาจว่า ผู้ร้องมีความเห็นว่าการลาออกตามความหมายในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑ ต้องเป็นกรณีที่มีหลักฐานชัดเจน การลาออก ด้วยวาจาไม่น่ารับฟังได้ จึงเชื่อถือหลักฐานที่เป็นหนังสือลาออกของผู้ถูกร้องที่ ๑ แม้ว่าจะยังไม่ได้ จดทะเบียนทันทีหลังจากยื่นหนังสือลาออก ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่ได้มีหลักฐานที่เป็นหนังสือลาออก

มีเพียงพยานบุคคล คือ คุณหญิงวนิดาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรมว่า “เรื่องนี้ดิฉันได้รับหนังสือจากคุณหญิงปรีญา เกษมสันต์ ณ อยุธยา และเวลานี้ยังไม่พบว่าอยู่ที่ใด จะทำขึ้นใหม่ก็ไม่ทราบว่าจะทำหรือไม่.....” จึงรับฟังไม่ได้ว่ามีผลการออกแล้ว

ผู้ถูกร้องที่ ๑ ไม่พอใจชักค้ำและนำพยานบุคคล คือ พลเอก เอี่ยมศักดิ์ มาเบิกความยืนยันคำให้การเป็นหนังสือของพยานที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ยื่นศาลไว้แล้ว

ศาลอนุญาตให้ผู้ร้องซักถามผู้แทนกรมทะเบียนการค้า ซึ่งเป็นพยานที่ศาลมีหนังสือเรียกมา คือ นางสาวสุภาภรณ์ ใจอ่อนนุ่ม และอนุญาตให้ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ชักค้ำสรุปความคำเบิกความของพยานว่า ผลของการลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริษัท ระหว่างบริษัท กับกรรมการจะใช้ความผูกพันกันระหว่างการเป็นตัวแทน เมื่อตัวแทนแจ้งความประสงค์ไม่ว่าด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรว่าขอลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทต่อตัวการคือกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ก็ถือว่า มีผลเป็นการลาออกจากบริษัทระหว่างกรรมการผู้นั้นกับบริษัท แต่จะมีผลผูกพันบุคคลภายนอกต่อเมื่อกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทได้นำความนั้นไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ การดำเนินการจดทะเบียนกรรมการบริษัทลาออก เป็นหน้าที่ของบริษัท ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของผู้ที่ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท

พิจารณาแล้ว ตามคำร้องของผู้ร้อง และข้อโต้แย้งของผู้ถูกร้องดังกล่าวข้างต้น เป็นการโต้เถียงกันในปัญหาข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทมีชื่อตามที่ผู้ถูกร้องอ้างหรือไม่ และผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ มีคุณสมบัติที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (๓) และวรรคท้าย และมาตรา ๒๕๗ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ (๓) วรรคท้ายหรือไม่ ซึ่งปัญหาดังกล่าวประธานวุฒิสภาได้ส่งปัญหาให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยอ้างว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ คือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เห็นว่ากรณีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๖ ผู้ทำคำวินิจฉัยได้วินิจฉัยไว้โดยละเอียดแล้วในคำวินิจฉัยส่วนตัวของนายปรีชา เถลิมวณิชย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๓๓/๒๕๕๓ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่องการให้สัตยาบันอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่ จึงไม่ขอกล่าวไว้ในคำวินิจฉัยนี้อีก

สำหรับปัญหาตามคำร้องของประธานวุฒิสภำทำหน้าทีประชนำรัฐสภำที่ยื่นขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจำรณำวินิจฉัย ผู้ทำคำวินิจฉัยมีความเห็นว่ำ เป็นกรณีที่มีผู้ยื่นคำร้องต่อประธานวุฒิสภำทำหน้าที ประธานรัฐสภำว่ำ พลโท สวัสดิ์ ผู้ถูกร้องที่ ๑ คุณหญิงปรียำ ผู้ถูกร้องที่ ๒ กรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ขำด คุณสมบัติตำมรัฐธรรมนูญแห่งรำนอำณำจ้กรไทยและพระรำนขบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จึงถือได้ว่ำ บุคคลทั้งสองไม่ได้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. โดยชอบตำมรัฐธรรมนูญโดยกล่าวว่ำบุคคลทั้งสองไม่ได้ ลำออกจำกรกำเป็นกรรมการในบริษัทที่บุคคลทั้งสองเคยเป็นกรรมการอยู่กำในระยเวลำที่รัฐธรรมนูญ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ อันเป็นการกล่าวว่ำกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งสองคนกระทำ กำโดยจงใจฝำฝืนรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย โดยยังไม่เกิดปัญหำเกี่ยวกับอำนำจหน้าทีขององค์กรตำม รัฐธรรมนูญตำมคำวินิจฉัยที่ ๓๓/๒๕๕๓ วันที่ ๕ ตุลำคม ๒๕๕๓ ที่อ้างถึงขำงต้น

ตำมข้อกล่ำวหำดังกล่ำว มำตรำ ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งรำนอำณำจ้กรไทย ได้บัญญัติว่ำ สำนชิกสภำผู้แทนรำนกรจำนวนไม่น้อยกว่ำหนึ่งในสี่ของจำนวนสำชิกทั้งหมดเท่ำที่มีอยู่ของ สภำผู้แทนรำนกร มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานวุฒิสภำว่ำ กรรมการป้องกันและปรำบปรำมการทุจริต แห่งชำติผู้ใดกระทำกำรขำดควำมเที่ยงธรรม จงใจฝำฝืนรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือมีพฤติกำรณั ที่เป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของกำรดำรงตำหน่งอย่ำงร่ำยแรง และขอให้วุฒิสภำมีมติให้พ้นจำก ตำหน่งได้

ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนำจแก่วุฒิสภำที่จะดำเนินกำรมติให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่จงใจฝำฝืนหรือรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายให้พ้นจำกตำหน่งได้เองโดยไม่ต้องอำศัยอำนำจขององค์กรอื่น โดยต้องมีผู้ร้องขอเป็นสำชิกสภำผู้แทนรำนกร ตำมจำนวนที่มำตรำ ๒๕๕ กำหนดไว้

แต่คดีนี้ปรำกฏว่ำผู้ที่ยื่นคำร้องต่อประธานวุฒิสภำทำหน้าทีประธานรัฐสภำเป็น **ปัจเจกชน** ซึ่งไม่มี บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญให้ยื่นคำร้องต่อประธานวุฒิสภำตำมมำตรำ ๒๕๕ ได้ แต่ประธานวุฒิสภำ ทำหน้าทีประธานรัฐสภำได้ใช้สิทธิตำมมำตรำ ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งรำนอำณำจ้กรไทยยื่นคำร้อง ดังกล่ำวต่อศาลรัฐธรรมนูญ โดยอ้างว่ำเป็นปัญหำเกี่ยวกับอำนำจหน้าทีขององค์กรตำมรัฐธรรมนูญ เสนอเรื่องพร้อมควำมเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจำรณำวินิจฉัย โดยผู้ทำคำวินิจฉัยมีความเห็นว่ำ กรณีตำมคำร้องของประธานวุฒิสภำซึ่งทำหน้าทีประธานรัฐสภำไม่ใช่เรื่องปัญหำเกี่ยวกับอำนำจหน้าที ขององค์กรตำมรัฐธรรมนูญ จึงไม่รับไว้พิจำรณำวินิจฉัย

เมื่อวินิจฉัยเช่นนี้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่ำ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ ได้ลำออกจำก กำเป็นกรรมการบริษัทที่มีชื่ออยู่โดยถูกต้องตำมบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือไม่

วินิจฉัยให้ยกคำร้องของประธานวุฒิสภาซึ่งทำหน้าที่ประธานรัฐสภา

นายปรีชา เถลิงวณิชย์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ